

Nr 107.

Av herr **Bergström** i Bäckland, om höjning av det utav *Kungl. Maj:t* begärda anslaget för anläggning av utfartsvägar i Norrland, Dalarna och Värmland.

Mer och mer börjar landsbygdens befolkning inse betydelsen av vägar. De fördelar i olika hänseenden, som de allmänna landsvägarna otvivelaktigt bereda dem, vilka bo intill desamma, ha i icke ringa grad bidragit till att hos byamännen inom mer eller mindre från landsvägarna avlägset liggande byar frammana önskan om att få fullt användbara utfartsvägar. Utom att dessa utfartsvägar bliva en förbindelseled med landsvägarna, så ha de även sin givna betydelse, när det är fråga om att sammanbinda olika äglotter inom en jordbruksfastighet med en lämplig väg för att ändamålsenligt kunna bruka densamma. Särskilt bör dess stora betydelse från sjukvårdssynpunkt betonas.

Man finner även hos byamän inom byar, som sakna tidsenliga utfartsvägar för det ena eller andra ändamålet, beredvillighet att själva göra avsevärda ekonomiska uppoffringar för att få till stånd dylika vägar. Utsikterna att kunna bygga dessa enskilda utfartsvägar äro i många fall helt beroende av att stats- och landstingsbidrag utgå till sådana vägföretag.

Den, som varit i tillfälle att se resultatet av de vägföretag, vilka kommit till stånd genom lagen om enskilda vägar på landet av 1907, måste helt och fullt instämma med chefen för kommunikationsdepartementet, då han säger: »Den hittillsvarande utvecklingen har tydligt givit vid handen, att förevarande anslag i förhållande till sitt belopp är ett av de verksammaste medlen för åstadkommande av nödtorftiga vägförbindelser i kommunikationsfattiga trakter.»

Att med så ringa kostnad från det allmännas sida kunna på något annat sätt än genom det system, som ligger uti lagen om enskilda utfartsvägar, förhjälpa vägbehövande trakter till vägar torde knappast vara möjligt. Jag känner till en enskild utfartsväg med en längd av 2.6 kilometer, som intressenterna ha jämte eget arbete byggt med ett stats- och landstingsbidrag av 3,870 kronor.

Denna väg är utförd på ett sådant sätt, att den är av länsstyrelsens kontrollant för vägen i fråga, en i vägväsendet väl förfaren person, föreslagen till att bliva intagen utan några som helst förbättringar under det allmänna vägunderhållet.

Huru nödvändiga vägar än kunna vara, så kan dock icke staten, det måste erkännas, obegränsat stödja vägväsendet. Men när jag känner till att inom en del trakter, som icke alls kunna räknas till obygd, finnas

byar, i vilka befolkningen i brist på verkligt användbara utfartsvägar måste vintertiden hemförskaffa sina för hela året behövliga varor, och då jag vet, att byamännen inom sådana byar, som sakna dylika utfartsvägar, äro beredda att göra sitt bästa för sina vägars iordningställande, blott att de i någon mån kunna påräkna hjälp från det allmännas sida, samt dessutom är övertygad om att riksdagen icke kan genom något annat vägenslag i lika hög grad bereda möjlighet till anläggandet av nya vägar av enklare typ än genom anslaget till de enskilda utfartsvägarna, så känner jag mig kunna, utan att därmed åsidosätta kravet på sparsamhet, föreslå en höjning av anslaget till de statsunderstödda utfartsvägarna.

Även ifrån sjukvårdssynpunkt borde det för riksdagen vara en angelägenhet att förhjälpa de byar, som ligga mer eller mindre avlägset från de allmänna landsvägarna, till iordningställandet av utfartsvägar.

Med de stora behov av anslag till utfartsvägar, som föreligga, vilket framförallt tydligt framgår av de yttranden, som ingått till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen från de länsstyrelser, som beröras av detta anslag, och med tanke på de goda vägar, som kunna erhållas genom anslaget till utfartsvägar, borde icke väg- och vattenbyggnadsstyrelsens hemställan om beviljandet av 300,000 kronor mot det av Kungl. Maj:t äskade 225,000 kronor som anslag till dessa utfartsvägar anses oskälig.

Genom blott en sådan ökning av Kungl. Maj:ts förslag, skulle icke så få byar inom de län, för vilka anslaget är avsett, kunna få sin fråga om utfartsväg löst.

Det borde börja bliva en riksdagens sak att mera än hittills lämna sitt stöd med avseende på vägfrågor åt de byar, som ligga på sidan om de stora stråkvägarna och helst som byamännen inom dessa byar genom sina fastigheter få, efter storleken av dessa, bära bördan av landsvägarnas sommarunderhåll.

På grund av vad jag sålunda anfört får jag vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte besluta höja det i Kungl. Maj:ts proposition nr 1, sjätte huvudtiteln, punkt 19 begärda beloppet 225,000 kronor för anläggning av utfartsvägar i Norrland, Dalarna och Värmland för budgetåret 1926—1927 till 300,000 kronor.

Stockholm den 21 januari 1926.

P. Bergström
i Bäckland.

I motionens syfte instämma:

O. E. Sandberg.

A. H. Hedström.

Eskils Hans Hansson.

C. J. Öberg.

P. Persson,
Trången.

Ludwig Brännström.

Jöran Grapenson.